

Latvijas Ģimenes plānošanas un
seksuālās veselības asociācijas

“Papardes zieds”

2015. gada atskaite

Satura rādītājs

Iveta Ķelle par 2015. gadu	2
Neformālās izglītības nodarbības jauniešiem	3
Starptautiskās Ģimenes plānošanas federācijas (IPPF) atbalstītie projekti	5
Jauniešu un sieviešu seksuālo un reproduktīvo tiesību interešu aizstāvība Latvijā	10
Izglītojošu pasākumu par seksuālās un reproduktīvās veselības jautājumiem izveide un realizācija; SPKC iepirkums id. Nr. SPKC 2015/20	12
Jūrmalas pilsētas domes Labklājības pārvaldes iepirkums; id. Nr. LP 2015/20	14
„Papardes zieds” augš un plauks	15
Sociālās nevienlīdzības un infekciju izplatības mazināšana prostitūcijā iesaistītām sievietēm Rīgā	18
21.gadsimts: meiteņu pašapziņas stiprināšana Baltijā	21
Pajautā mammai/ pajautā tētim. Vecāki kā galvenie padomdevēji jeb kā ģimenē runāt par seksualitāti un savstarpējo attiecību jautājumiem	23
Reproduktīvās veselības, tiesību interešu aizstāvība un atbalsts vecākiem seksuālās izglītības veicināšanai Latvijā	25
“Es augu vesels!”	27
Veselības Gada balva 2015	29
Finanšu atskaite	30
Biedrības padome	31
Biroja darbinieki	32

Iveta KELLE par 2015. gadu

2015. gads ir bijis "tikumības zīmē".

Saeimas deputātes Jūlijas Stepaņenko ierosinājuma rezultātā ir pieņemti Izglītības likuma grozījumi, kas nosaka "aizliegt tādu materiālu izmantošanu izglītības procesā, kuri kaitē izglītojamā tikumībai." Pēc 19.jūnija, kad valsts prezidents Andris Bērziņš likuma grozījumus paraksta, vārds "tikumība" ir izskanējis sociālajos tīklos, tradicionālajos medijos nez cik reižu. Kāda šim vārdam ir saistība ar "Papardes zieds"? Ļoti tieša. Buklets "Tu esi tu", kur 44. lpp. ir atbilde uz jautājumu "Vai pušiem var patikt puši", izsauca vētrainu reakciju kādas puša mammas *facebook* lapā, tad Saeimā, tad maisam gals bija vajā...

Līdz šim neviens organizācijas izdots materiāls nav izsaucis tik plašu rezonansi - vienā no Saeimas plenārsēdēm gandrīz ikkatrs deputāts uzstājoties debatēs līdz ņem bukletu un slavē vai peļ. Visa gada garumā nevalstisko organizāciju koalīcijas pārstāvji piedalījās diskusijās, Izglītības un zinātnes ministrijas darba grupās. Tikumība bija gan Jāņa Skuteļa komēdiju šovu, gan neskaitāmu radio un TV raidījumu tēma, "Papardes zieds" īsfilmu "Zināšanas par seksualitāti pasargā" redzēja pat Krievijas televīzijas kanāla "Rossija 1" ziņu raidījuma "Vesti" skatītāji.

Darbs pie tikumības jēdziena, vecāku pilnvarām nebeidzās 2015. gadā un 2016. gadā viss turpināsies. Tikš vilktas līnijas, ko un kā mācīt, cik lielā mērā izglītības procesos skolās iejauksies vecāki.

Neformālā koalīcija pārtop koalīcijā Cenzūrai NĒ.

"Papardes zieds" 2015. gadā turpināja izglītēt skolotājus programmas "Es augu vesels" ietvaros, notika vērienīga un saturiski bagātinoša konference skolotājiem, kur par seksualitāti un politiku stāstīja mūsu biedri Pauls Raudseps, Ieva Stokenberga un sociālantropologs Klāvs Sedlenieks, kā arī uzstājās viesģņa no Lielbritānijas Natika Halil.

Vasaras pašā viducī "Papardes zieds" kuplināja festivālu LAMPA un izmantoja iespēju klātienē tikties ar festivāla dalībniekiem un skaidrot, kādēļ ir svarīgi runāt ar saviem bērniem par neērtām tēmām.

Kā skaists un vērienīgs pasākums ikviena atmiņā paliks "Papardes zieds" jubileja, kur ar savu neizsīkstošo un veselīgo humoru mūs iepriecināja Baiba Sipiņiece Gavare un par trakulīgo deju soli gādāja grupa "Dzelzs vilks".

Gada noslēgums bija spraigs - pateicoties SPKC iepirkumam, organizējām un vadījām nodarbības jauniešiem par seksualitāti un reproduktīvo veselību. Pirmo reizi organizējām video konferenci tām skolām, kuras piedalījās nodarbībās. Konference deva iespēju Latvijas jauniešiem nepastarpināti klausīties speciālistu Andas Kīvītes, Linarda Rēdmaņa un Margaritas Puķītes viedokļus par attiecībām, mīlestību, seksu, izsargāšanos un slimībām.

Paldies visiem – ziedotājiem, brīvprātīgajiem, biedriem, jauniešiem. Visiem, kuri tic mūsu labajiem darbiem, kuri atrod laiku un iespēju ar mums kopā būt un mūs atbalstīt!

Neformālās izglītības nodarbības jauniešiem

Projekta īstenošanas laiks: 2015. gada janvāris – 2015. gada decembris

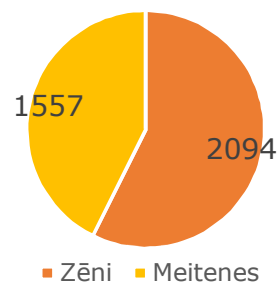
Projekta mērķis: Sniegt jauniešiem kvalitatīvu informāciju par seksuālo un reproduktīvo veselību, lai viņi savus lēmumus izdarītu pārdomāti.

Projekta aktivitātes 2015. gadā:

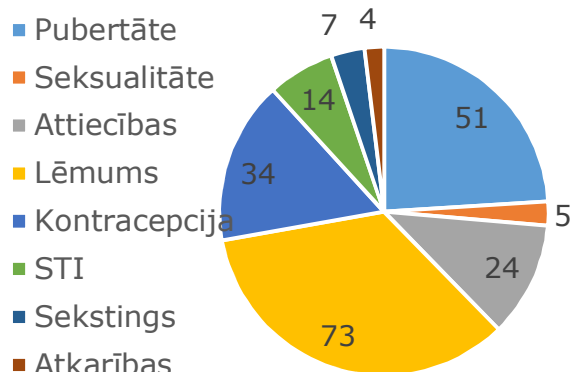
- Neformālās izglītības nodarbības jauniešiem.

2015. gadā novadītas 212 neformālās izglītības nodarbības, tai skaitā arī nodarbības, kas notika Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) iepirkuma īstenošanas ietvaros. Nodarbības bija par tēmām – “Es neesmu bērns!” (Pubertāte), “Par Tevi, viņu un “tauriņiem”” (Attiecības), “Vīrietis/sieviete - vai tam ir nozīme?” (Seksualitāte), “Vai es esmu TAM gatavs/a?” (Lēmums par vai pret seksuālo attiecību uzsākšanu), “Kontracepcija”, “Drošs sekss”, “Atkarības, Sekstings un drošs internets”. Kopā izglītots 3651 jauniešs.

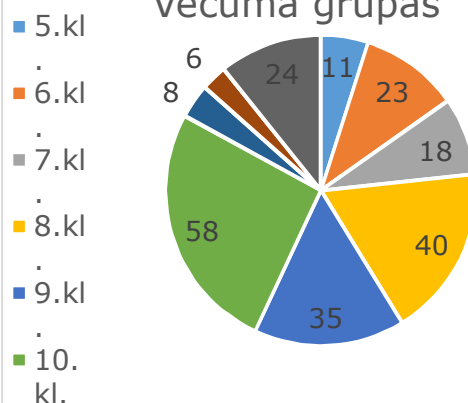
Sasniegtie jaunieši pēc dzimuma

Nodarbību tēmas

Vecuma grupas

- Akcija “Balonpasts”.

Nav Valentīndienas bez “Papardes zieds” brīvprātīgo jauniešu organizētā “Balonpasta”. Šogad 14. februāra pasākuma mērķis bija pievērst Rīgas iedzīvotāju un viesu uzmanību cilvēku attiecībām, aicinot padomāt par jautājumu „Tava ziņa Mīlestībai”. Atbildes tika pierakstītas uz speciāli izveidotām kartiņām un palaistas gaisā ar hēlija balonu. Katram, kas piedalījās

“Papardes zieds” brīvprātīgie ceļā uz Vecrīgu, 14.02.2015.

tika balviņa no atbalstītājiem SIA FORANS - *One touch* prezervatīvs.

- **Starptautiskais mūzikas festivāls "Labā Daba".**

2015. gadā no 31. jūlija līdz 2. augustam "Papardes zieds" brīvprātīgie devās uz mūzikas festivālu "Labā Daba", lai festivāla apmeklētājus aicinātu domāt par alkohola lietošanas ietekmi uz veselību. Iesaistoties dažādās aktivitātēs, apmeklētājiem bija iespēja uzzināt, kā alkohols ietekmē ģimenes plānošanu. Izpildot sagatavotos uzdevumus, katrs iesaistītais saņēma īpašu nozīmīti ar uzrakstu: "Biju Labā Daba atradu "Papardes zieds"". Piedaloties "Papardes zieds" stafetē "Mīlas taka", katrs dalībnieks saņēma veicināšanas balvu - *One touch* prezervatīvu.

Rita Kubuliņa, projekta dalībiece: *Par spīti sabiedrībā virmojošajām kaislībām par, pret un ap seksualitātes izglītību skolās, vadot nodarbības un runājoties ar pašiem jauniešiem, ir skaidrs, ka viņi joprojām ir izslāpuši pēc šīs informācijas. Viņi ir priecīgi, ka tā arī tiek pasniegta brīvākā, neformālākā veidā, ka ar nodarbību vadītājiem var runāt brīvu valodu par šīm tēmām, un saņemt atbildes uz uzdotajiem jautājumiem.*

Nodarbību vadītāji, jaunatnes lietu speciālists Gatis Pavārs un sabiedrības veselības speciāliste Rita Kubuliņa starpbrīdī starp nodarbībām. Kuldīga, 02.12.2015.

Projekta aktivitātes 2016.

gadā: 2016. gadā turpināsim doties uz skolām, jauniešu centriem, nometnēm un citviet, kur mūs aicina, lai izglītotu jauniešus par seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām.

Projektu finansē: dažādi avoti – IPPF, skolas, vecāki, pašvaldības, u.c.

Projektu atbalstīja:

Paldies uzņēmumam AGA, kas gadu no gada ziedo hēlija gāzi, kas ļauj "Papardes zieds" brīvprātīgajiem īstenot akciju "Balonpasts".

Kā katru gadu, arī 2015. gadā "Papardes zieds" cieši sadarbojās ar Starptautisko Ģimenes plānošanas federāciju (IPPF), gan piedaloties ikgadējās sanāksmēs un pasākumos, gan īstenojot IPPF finansētus projektus.

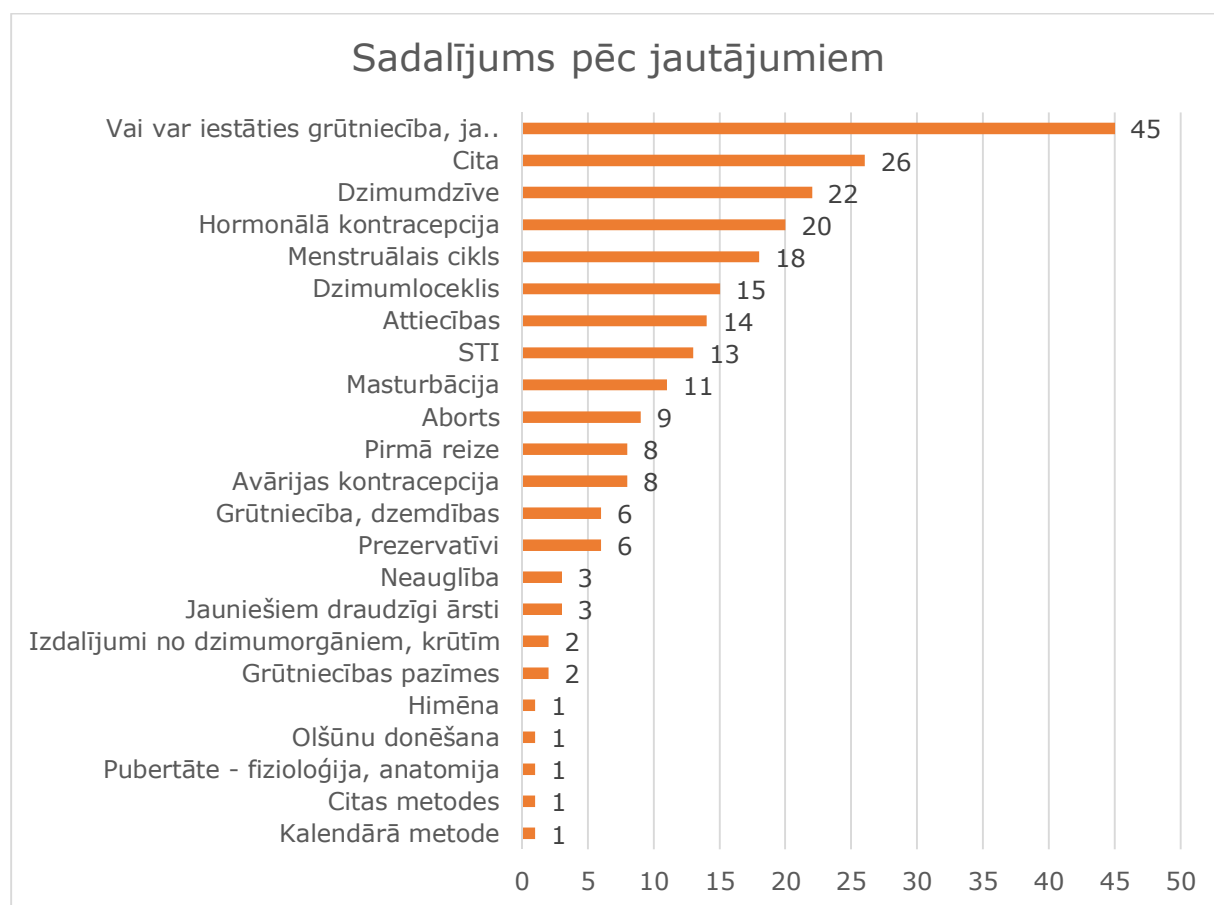
Arī 2015. gadā IPPF sniedza finansējumu "Papardes zieds" pamatdarbības nodrošināšanai, kas daļēji tika izmantots organizācijas telpu iegādes izdevumu segšanai un daļēji sedza "Papardes zieds" karstā pasta nodrošināšanas izdevumus.

Karstais pasts

Projekta īstenošanas laiks: 2015. gada janvāris – 2015. gada decembris

Projekta mērķis: atbildēt uz jauniešu jautājumiem par seksuālo un reproduktīvo veselību un attiecībām, kas uzdoti "Papardes zieds" mājaslapā un e-pastā sos@papardeszieds.lv.

2015. gadā atbildēti 236 e-pasti. No tiem 135 uzdoti "Papardes zieds" mājaslapā un 101 – rakstot uz e-pastu sos@papardeszieds.lv. 154 jautājumus uzdeva sievietes, bet 82 – vīrieši.

2016. gadā turpināsim atbildēt uz jauniešu elektroniski uzdotajiem jautājumiem.

***Rita Kubuliņa:** SPKC projekta "Viss notiek!" ietvaros novadītās videokonferences 1. decembrī uzdots 151 jautājums liecina par to, ka jauniešiem jautājumi par pubertātes, attiecību, kontracepcijas un seksualitātes tēmām ir vienmēr aktuāli, svarīgi ir tas, kur viņi tos uzdod un kādas atbildes uz tiem saņem.*

Paldies specifisko jautājumu atbilžu konsultantiem: Lāsmai LĪDAKAI, Baibai PURVLĪCEI, Gatim PAVĀRAM, Solvitai MELNEI, Beātai BUNDULEI, Ivetai ĶELLEI.

Barometer on access to modern contraceptives

Projekta īstenošanas laiks: 2014. gada 1. aprīlis – 2015. gada 31. decembris

Projekta mērķi:

1. apkopot un analizēt informāciju par politikas nostādņām, kas ietekmē neplānotu grūtniecību novēršanu un pieejamību modernām kontracepcijas metodēm;
2. aizpildīt tiešsaistes aptauju par neplānotu grūtniecību novēršanu un moderno kontracepcijas metožu lietošanu.

Projekta aktivitātes 2015. gadā:

- **Eiropas Parlamentā notika projektā iesaistīto valstu prezentācijas par pētījumu.**

Latviju Eiropas Parlamentā pārstāvēja "Papardes zieds" padomes locekle Solvita OLSENA. Solvita īsi informēja parlamentāriešus par situāciju Latvijā reproduktīvās veselības jomā un kontracepcijas pieejamību.

- **Pētījuma publikācija tika tulkota latviešu valodā.**

Publikācija pēc vienota Eiropas projekta dizaina ir iztulkota latviski un izdota. Publikāciju ir saņēmuši ginekologi, NVO koalīcijas biedri, kā arī mediji.

- **Pētījumā iegūtie dati tika prezentēti Latvijas medijiem un lēmumu pieņēmējiem.**

Ar pētījuma datiem tika iepazīstināta Saeimas Starppartiju deputātu grupa, ginekologi un mediji.

11. septembrī Latvijas Ginekoloģiskās

Endokrinoloģijas biedrības rīkotajā pasākumā "Mainās pasaule. Mainās sieviete. Kā šodienas lēmumi ietekmēs rītdienu?" Barometra prezentāciju sniedza "Papardes zieds" biedre, ginekoloģe Lāsma LĪDAKA. Tad arī notika pasākums mediju pārstāvjiem, kur tika sniegta informācija par Barometra pētījumā iegūtajiem datiem.

Resource Mobilisation activities

Projekta īstenošanas laiks: 2015. gada 1. jūnijs – 2015. gada 31. decembris

Projekta mērķis: stiprināt biedrības "Papardes zieds" finanšu un resursu piesaisti, stabilitāti ilgtermiņā.

Projekta aktivitātes:

- **"Papardes zieds" 21. dzimšanas dienas svinību ietvaros notika "paldies" pasākums atbalstītājiem.**

2015. gada 27. novembrī tika rīkotas "Papardes zieds" 21. dzimšanas dienas svinības, uz kurām tika ielūgti līdzšinējie biedrības atbalstītāji un ziedotāji, bijušie un esošie biedri, brīvprātīgie, padomes locekļi un darbinieki. Pasākuma ietvaros tika izvērtēts 21 gada laikā paveiktais, sniegts ieskats biedrības jaunajā darbības stratēģijā, kā arī veikta ziedošanas kampaņa. Ieradās 96 dalībnieki. Pasākumu vadīja bijusī biedrības padomes locekle Baiba SIPENIECE GAVARE, muzicēja grupa "Dzelzs vilks".

- **Tika veikti pasākumi, kas veicinātu "Papardes zieds" izstrādāto apmācību programmu pārdošanu un īstenošanu Latvijas skolās.**

Semināru un apmācību vadītāja Solvita MELNE un biedrības valdes priekšsēdētāja Iveta ĶELLE individuāli tikās ar skolu direktoriem un administrāciju vadītājiem, lai popularizētu skolotāju tālākizglītības programmu "Es augu vesels!". Tikšanos mērķis bija panākt programmas izmaksu segšanu no skolu puses un tās īstenošanu Latvijas skolās.

- **Tika izvērtēti iespējamie projektu konkursi, izstrādāti projektu pieteikumi.**

Ar projekta līdzekļiem daļēji tika nasegta speciālista, kas raksta projektu iesniegumus, alga. Šajā laika periodā uzrakstīti un iesniegti 12 projektu pieteikumi, kuri visi tika apstiprināti un finansējums to īstenošanai iegūts.

“Papardes zieds” stratēģija 2016 – 2022

2014. gada novembrī Starptautiskās Ģimenes plānošanas federācijas (IPPF) Padome (*Governing Council*) apstiprināja jaunu organizācijas Stratēģisko ietvaru 2016. – 2022. gadam, aicinot visas biedru asociācijas pārskatīt esošos Stratēģiskos plānus un virzīties uz kopīgu pamatmērķu sasniegšanu atbilstoši izstrādātajai stratēģijai.

2015. gadā “Papardes zieds” darbinieki, biedri un padome strādāja, lai gada beigās taptu jaunā stratēģija 2016. – 2022. gadam. 2015. gada 10., 11. jūnijā divu dienu izbraukuma seminārā notika analītiskais darbs, izstrādāts biedrības jaunās stratēģijas pamats. Turpinājumā konsultācijās ar “Papardes zieds” padomi, ekspertu Reini UPENIEKU un ar IPPF Eiropas reģionālo biroju jaunā stratēģija tika pabeigta.

Stratēģija balstās uz 4 rezultātu sasniegšanu:

- Lēmumu pieņēmēji valsts un pašvaldību līmenī īsteno SRVT un dzimumu līdztiesības politiku.
- Kvalitatīva, uz pierādījumiem balstīta, mērķa grupām atbilstoša seksuālā izglītība.
- SRV pakalpojumi ir pieejami visiem, it īpaši, marginālajām un sociālajam riskam pakļautajām grupām, kam piekļuve pakalpojumiem ir apgrūtināta.
- “Papardes zieds” savā darbā īsteno labas pārvaldības principus.

Rezultātu sasniegšanai tika izvirzīti 8 mērķi un atbilstošas rīcības stratēģijas.

Jauniešu un sieviešu seksuālo un reproduktīvo tiesību interešu aizstāvība Latvijā

To safeguard sexual and reproductive rights of young people and women in Latvia

Projekta īstenošanas laiks: 2014. gada 1. augusts – 2015. gada 31. jūlijs

Projekta mērķis: sekmēt seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību (SRVT) aizstāvību, kvalitatīvi ietekmējot politikas plānošanas procesu un veicinot Saeimas deputātu un valsts pārvaldes darbinieku izpratni par SRVT.

Projekta aktivitātes 2015. gadā:

- 12. Saeimas deputātu informēšana par seksuālās un reproduktīvās veselības nozīmi Latvijas attīstībā. Aktīva iesaistīšanās Likumprojekta "Grozījumi Seksuālās un reproduktīvās veselības likumā" (Nr. 25/Lp12, 2.las.) izskatīšanā. Līdzdalība sešās 12. Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas sēdēs, kad tika izskatīts likumprojekts.
- 2015. gada sākumā aktīvi iesaistījāmies Likumprojekta "Grozījumi Izglītības likumā" (Nr. 51/Lp12) izskatīšanā.
- Tika nodibināta NVO koalīcijas domubiedru grupa "Cenzūrai NĒ" un koordinētas sadarbības organizāciju tikšanās. Saistībā ar Izglītības likumā paredzamajām izmaiņām tika izstrādātas kopīgas rīcības stratēģijas. Iesaistījās 13 organizāciju pārstāvji.
- Katru mēnesi kāds eksperts apkopoja aktuālos datus un sagatavoja viedokļa rakstu par seksuālās un reproduktīvās veselības tēmu, kas tika publicēts interneta medijā - delfi.lv.

2015. gadā publicēti šādi ekspertu raksti –

Solvita OLSENA: "Lūgums Saeimai – cienīt, aizstāvēt un pasargāt Latvijas sievietes!"

Iveta ĶELLE: "Vai Krievijas propaganda tur savā pavadā Saeimas deputātus?"

Iveta ĶELLE: "Kā biedrība "Papardes zieds" iet skolās."

Iveta ĶELLE: "Zināšanas padara bērnu drošāku."

Iveta ĶELLE: "Strausa politika tikumības mērcē."

- Projektā izveidotas 3 īsfilmas (5-7minūtes) par SRVT jautājumiem.

- "Zināšanas par seksualitāti pasargā"

Iai skaidrotu, kāpēc vecākiem ir nepieciešams runāt ar saviem bērniem par seksualitāti, izstrādājām izglītojošu īsfilmu "Zināšanas par seksualitāti pasargā". Tās mērķis ir rosināt diskusiju vecāku vidū un veidot izpratni. Filmai ir 49 091 *youtube.com* skatījumi. Krievijas televīzijas kanāla "Rossija 1" sagrozītās informācijas dēļ filma tika iztulkota un šobrīd pieejama gan angļu, gan krievu valodā.

- „Parunāsim...”

Īsfilmas mērķauditorija ir meitenes un viņu vecāki. Tās mērķis ir rosināt ģimenē uzsākt sarunu par to, kā vislabāk pateikt “NĒ” nevēlamām seksuālām attiecībām. Filmai ir 7 732 *youtube.com* skatījumi.

- „Vai arī Tevi atnesa stārķis?”

Īsfilmas „Vai arī Tevi atnesa stārķis?” mērķis ir rosināt vecākus runāt ar saviem bērniem par neērtiem jautājumiem jau no agras bērnības, tai skaitā arī par tēmām, kas saistītas ar seksualitāti. Filmai ir 11 146 *youtube.com* skatījumi.

- 3.-4.jūlijā piedalījāties sarunu festivālā LAMPA “Papardes zieds” piedāvāja iespēju vecākiem diskutēt un dalīties pieredzē par šādām tēmām:

- Kā reaģēt un kā atbildēt uz neērtiem jautājumiem, ko uzdod bērni?
- Kā un kurā vecumā runāt ar bērniem par seksuālo attīstību?
- Kāda ir vecāku loma un iespējas vecināt sava bērna personības veidošanos?
- Ko nozīmē sekss un seksuālās attiecības?
- Kā izskaidrot fiziskās un emocionālās izmaiņas pubertātē?
- Kā pasargāt bērnu no seksuālās vardarbības?

“Papardes zieds” sarunu telts festivālā LAMPA, Cēsis, 3. – 4. jūlijs, 2015.

Sarunu festivāls “LAMPA” tiek organizēts, lai radītu platformu, kas veicina sabiedrības iesaistīšanos sabiedriskajos un pilsoniskajos procesos, tādējādi stiprinot Latvijas kā demokrātiskas valsts attīstību.

Projekta aktivitātes 2016. gadā: Noslēgts līgums par jauna projekta “Advocacy to safeguard reproductive health and rights and build the support of parents for sexual education in Latvia” īstenošanu.

**OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS**

Projektu finansē: Foundation Open Society Institute (FOSI)

"Izglītojošu pasākumu par seksuālās un reproduktīvās veselības jautājumiem izveide un realizācija" (iepirkuma identifikācijas Nr. SPKC 2015/20)

Iepirkuma īstenošanas laiks: 2015. gada 10. oktobris - 2015. gada 12. decembris

Iepirkuma mērķis: Izglītojošu pasākumu izveide un realizācija par seksuālās un reproduktīvās veselības jautājumiem vispārējās izglītības iestāžu 8.-10. klašu izglītojamajiem un profesionālo izglītības iestāžu audzēkņiem.

Projekta aktivitātes:

- Nodarbības.

Kopskaitā notika 246 nodarbības visos Latvijas statistiskajos reģionos – Rīgā, Pierīgā, Vidzemē, Kurzemē, Zemgalē un Latgalē. Nodarbībās piedalījās 4 558 skolu audzēkņi. Nodarbības vadīja 93 pedagogi un pasākumos iesaistījās 64 izglītības iestādes.

- Videokonferences.

2015. gada 1. decembrī visas iesaistītās izglītības iestādes tika aicinātas portālā *E – klase* sekot līdzi videokonferencēm par nozīmīgiem seksuālās un reproduktīvās veselības jautājumiem. Notika divas 40 minūšu garas videokonferences, viena vispārīzglītojošo skolu 8.-9. klašu skolēniem, otra 10. klašu skolēniem un profesionālo izglītības iestāžu audzēkņiem. Videokonferencēs piedalījās ārsts urologs Linards RĒDMANIS, ginekoloģe Margarita PUĶĪTE un sabiedrības veselības speciāliste Anda ĶĪVĪTE. Pēc SIA "HansaMedia" datiem videokonferencēm kopumā bija 234 pieslēgumi.

Pasākumu īstenošanas nosacījums bija izmantot Slimību profilakses un kontroles centra veidotās filmas „Meitenes, puīši un pubertāte” un „Attiecības un veselība – mana atbildība!”

Jaunieši SPKC projekta ietvaros vēro mācību filmu par attiecībām un lēmumu pieņemšanu. Ērberģe, 02.11.2015.

- Jautājumi karstajā pastā.

Izglītojošo nodarbību dalībniekiem bija iespēja uzdot savus individuālos jautājumus sos@papardeszieds.lv un saņemt atbildes no urologa, ginekologa un sabiedrības veselības speciālista. Pasākumu ieviešanas laikā kopskaitā atbildēts uz 151 jautājumu.

- **Teātra izrāde "Fundamentālists".** 2016. gada 9. janvārī pasākumos iesaistītos skolotājus aicinājām satīties Rīgā, lai dalītos pārdomās par paveikto. Devām skolotājiem iespēju noskatīties aktuālu, tēmai atbilstošu Jaunā Rīgas teātra izrādi "Fundamentālists".

Aina no JRT izrādes "Fundamentālists"

Skolotāji atzinīgi novērtēja īstenotos pasākumus:

„Pasākumi ir nepieciešami, jo tas ir profesionāļu atbalsts skolotājam. Iegūts daudz jaunu ideju.”

„Paldies par iespēju profesionālo mācību iestāžu izglītojamajiem neformālā atmosfērā uzzināt noderīgu informāciju!”

„Mans ieteikums - ieviest skolā veselības mācību kā obligātu mācību priekšmetu un veidot apmācības pedagogiem vai nodrošināt vienaudžu izglītotāju nodarbības vismaz 1x gadā.”

Projekta vadītāja Ilze Bandere: Šo projektu ļoti, ļoti negribēju vadīt, bet pēc paveiktā guvu ļoti, ļoti lielu gandarījumu! Guvu milzīgu ticību saviem spēkiem – "dainu skapis", "ekselītis", īpaša draudzība ar Rīgas 13. Pasta nodaļas darbiniecēm, gala atskaite un laimīgi skolotāji pateicības pasākumā....

Īpašu, paldies, vēlos pateikt Gatim, Ritai un Ļubai, kas kaut kādā ziņā paveica neiespējamo, novadot 86 nodarbības profesionālo skolu audzēkņiem un kopā nobraucot 3 520 km. Paldies, viss notika!

Projektu finansēja: Izglītojošos pasākumus finansēja Slimību profilakses un kontroles centrs. Pakalpojuma līguma numurs: P/2015 – 60

Jūrmalas pilsētas domes Labklājības pārvaldes iepirkums ar identifikācijas ID Nr. LP 2015/20

Iepirkuma īstenošanas laiks: 2015. gada 20. oktobris - 2015. gada 31. decembris

Iepirkuma mērķis: nodrošināt izglītojošu pasākumu organizēšanu reprodutīvās veselības jomā.

Iepirkuma aktivitātes:

- **Pedagogu profesionālās kvalifikācijas pilnveides programmas "Es augu vesels" semināru īstenošana.**

Notika divi vienas dienas semināri (A12h) Jūrmalas skolu pedagogiem. Seminārā piedalījās 39 skolotāji.

- **Organizēt sarunas par seksualitāti un reprodutīvo veselību skolēnu vecākiem.**

Ar vecākiem tikās Beāta BUNDULE, Solvita MELNE un Iveta ĶELLE.

***Beāta Bundule:** 2015.gadā īpašu uzmanību pievēršām darbam ar vecākiem, aicinot vecākus runāt ar bērniem par seksualitāti un attiecībām. Gan īsfilmas vecākiem, gan tikšanās skolu vecāku sapulcēs, gan Jūrmalas vecāku sarunas bija unikāla pieredze "Papardes zieds" darbā. Vecāku sarunās Jūrmalā piedalījās no 4 līdz vairāk kā 60 vecākiem vienā reizē, vieniem bija padziļināta interese, citiem neizpratne par to, kāpēc vecākiem par to būtu jārunā, "lai skola runā par to". Ir skaidrs, ka vecāki ir nozīmīga, bet sarežģīti aizsniedzama mērķa grupa mūsu darbā.*

2015. gada rudenī tika novadītas 5 lekcijas 5. – 6. klašu skolēnu vecākiem. Lekcijās piedalījās 112 vecāki.

Iepirkumu finansēja: Jūrmalas pilsētas domes Labklājības pārvalde

„Papardes zieds” augs un plauks

Projekta īstenošanas laiks: 2013. gada 22. jūlijs – 2015. gada 31. decembris

Projekta mērķis: sekmēt, lai Latvijā tiktu īstenotas katra cilvēka seksuālās un reproduktīvās tiesības, ikvienam iedzīvotājam būtu pieejami kvalitatīvi pakalpojumi un izvēle tiktu izdarīta, balstoties uz pierādījumos pamatotu informāciju. Vienlaikus darbs šajā periodā virzīts uz organizācijas ilgtspējas nostiprināšanos.

2015.gadā projekta galvenie darba virzieni:

1. jauniešu un organizācijas brīvprātīgo izpratnes par seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību jomas aktualitātēm sekmēšana, brīvprātīgā darba sistēmas izveidošana un jaunu brīvprātīgo iesaistīšana;
2. sadarbības organizāciju un Latvijas parlamenta deputātu izpratnes par seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām sekmēšana, valsts politikas veidošanai, nodrošinot iedzīvotājiem SRVT;
3. finanšu līdzekļu piesaiste organizācijas mērķu sasniegšanai.

Projekta aktivitātes 2015. gadā:

- **Nodarbību cikls jauniešiem par seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību jautājumiem.**

Notikušas 12 nodarbības - diskusijas:

- Žurnāli un to glancētie vāki – kā tas ietekmē mūsu ķermeņa un skaistuma ideālu uztveri? Uzaicinātais viesis Māra SLEJA (modele, TV raidījumu vadītāja).
- Dzimumu līdztiesība filmās. Uzaicinātais viesis Linda CURIKA, politikas zinātniece, dzimumu līdztiesības eksperte.
- Dzimumu lomas. Vadīja sabiedrības veselības speciāliste Rita KUBULIŅA.
- Neformālās izglītības metodes seksuālās un reproduktīvās veselības izglītošanā. Vadīja jauniešu lietu speciālists Gatis PAVĀRS.
- “Papardes zieds” mūsdienu jauniešu gaumē. Uzaicinātais viesis ginekoloģe, biedrības biedre, bijusī “Papardes zieds” brīvprātīgā un darbiniece Lāsma LĪDAKA.
- Piedzīvot citu seksuālās un reproduktīvās tiesības: Kino kā pedagoģisks darbarīks. Uzaicinātais viesis Pompeu Fabra universitātes doktorante, bijusī “Papardes zieds” brīvprātīgā Luīze RATNIECE.
- Pusaudžu ģirgāšanās. Uzaicinātais viesis sabiedrības veselības speciāliste Ļuba TIHOMIROVA.

- Kāpēc Latvijā ir homofobija? Uzaicinātais viesis žurnālists Kārlis STREIPS.
- Cilvēka dažādās seksualitātes. Uzaicinātais viesis seksologs Artūrs ŠULCS.
- Pornogrāfija. Tās izpausmes un ietekme uz sabiedrību. Uzaicinātais viesis psihologs Reinis UPENIEKS.
- Izaicinājumi seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību jomā 2016. gadā. Uzaicinātais viesis Pompeu Fabra universitātes doktorante, bijusī "Papardes zieds" brīvprātīgā Luīze RATNIECE.

Diskusija "Kāpēc Latvijā ir homofobija?" Viesis žurnālists Kārlis Streips, 25.11.2015.

Diskusijās kopā piedalījās 196 jaunieši un interesenti.

- **Interesu aizstāvības darba koordinācija un Starppartiju deputātu grupas atbalsts.**

Biedrības "Papardes zieds" eksperti, brīvprātīgie, kā arī sadarbības NVO pārstāvējuši sieviešu seksuālās un reproduktīvās veselības tiesības LR 12. Saeimas komisiju sēdēs, nodrošināta NVO līdzdalība politikas plānošanas darba grupās. Regulāri sekots līdzi politikas dienaskārtībai, interešu aizstāvības darbam nodrošināts tehniskais atbalsts. Biedrības eksperti sagatavojuši 3 atzinumus ar SRVT jomu saistītiem valsts politikas dokumentiem. Projekta aktivitātes ietvaros sekmēta veselības izglītības interešu aizstāvība, nodrošināta "Papardes zieds" un citu NVO iesaistīšanās iepriekš neplānotā interešu aizstāvības darbā saistībā ar Saeimas deputātu virzītiem "tikumības grozījumiem" Izglītības likumā. Izveidojusies domubiedru grupa "Cenzūrai NĒ!". Biedrības „Papardes zieds” pārstāvji piedalījušies 15 lēmēj institūciju organizētajās sanāksmēs (LR Saeimas komisijas, ministriju darba grupas, starpinstitucionālās darba grupas u.c.), noorganizētas un notikušas 37 individuālas tikšanās ar LR Saeimas deputātiem, ministriju ierēdņiem. Norisinājušās arī 10 klātienes tikšanās un konsultācijas ar sadarbības NVO, kopā piedalījušies 10 dažādu NVO pārstāvji. Noorganizēta Starppartiju deputātu grupas tikšanās ar Eiropas Parlamentārā Foruma (EPF) prezidenti baronesi Jeniju TONGU (Jenny Tonge) un EPF sekretāru Neilu DATTU (Neil Datta) LR Saeimā.

- **Brīvprātīgo darba koordinācija.**

Tika izveidota brīvprātīgo darba sistēma, noslēgti 10 brīvprātīgā darba līgumi ar jauniešiem, kuri kopumā nostrādāja 593 brīvprātīgā darba stundas. Nozīmīgs brīvprātīgo ieguldījums bija vairākos lielos publiskos pasākumos brīvā dabā, piemēram, festivālos Laba Daba, LAMPA. Brīvprātīgie iesaistījās biedrības lielāko 2015.gada pasākumu organizēšanā - Latvijas skolu vadītāju un skolotāju konferencē "Es augu vesels!" 2015.gada 8.oktobrī un biedrības "Papardes zieds" jubilejas pasākumā, 2015.gada 27.novembrī.

Projekta vadītāja Beāta Bundule: Ļoti lielu darbu 2015.gadā ieguldījām brīvprātīgo darbinieku piesaistīšanā un brīvprātīgā darba stiprināšanā. Jauni izaicinājumi interešu aizstāvības darbā bija saistīti ar "tikumības grozījumiem" Izglītības likumā. Politikas veidotāju, izglītības jomas speciālistu, žurnālistu un plašākas sabiedrības iesaistīšanos bija iespējams panākt ciešā sadarbībā ar koalīcijas nevalstiskajām organizācijām, meklējot jaunus komunikācijas veidus. Bijām atpazīti ne tikai vietējos medijos, bet arī starptautiski, piemēram, Krievijas TV kanālā "Rossija1" ziņu raidījumā "Vesti". Radās domubiedru grupa "Cenzūrai NĒ!".

Projektu finansēja: Projektu finansiāli atbalstīja Islande, Lihtenšteina un Norvēģija. Projektu finansēja EEZ finanšu instruments un Latvijas valsts. www.sif.lv www.eeagrants.lv www.eeagrants.org

Projekta vadītāja Beāta Bundule: Projekts, kas nosaukts īpašā vārdā "Papardes zieds" augs un plauks" trīs gadu garumā mums bija nozīmīgs atbalsts organizācijas pamatdarbībai. Tuvākajā laikā šāds Latvijas valsts pārraudzīts atbalsts NVO nav plānots. Tas var kļūt par kārtējo pārbaudījumu Latvijas nevalstisko organizāciju ilgtspējai.

Sociālās nevienlīdzības un infekciju izplatības mazināšana prostitūcijā iesaistītām sievietēm Rīgā

Projekta īstenošanas laiks: 2015. gada 1. septembris – 2016. gada 29. februāris

Projekta mērķis: īstenojot inovatīvu sociālo pakalpojumu prostitūcijā iesaistīto sieviešu atbalstam, dzīvesprasmju apguvei un, veidojot starpsektoru sadarbību, sekmēt sociālās nevienlīdzības un infekciju izplatības mazināšanu.

“Papardes zieds” 2015. gada atskaite tapšanas laikā projekts jau bija noslēdzies, tādēļ šeit apkopota informācija par visu projekta norisi.

Biedrības “Papardes zieds” projektu darbības pieredze skaidri parāda, ka efektīvāk mērķa grupu iespējams sasniegt, ja projekta darbība tiek pietuvināta prostitūcijā nodarbinātu sieviešu (PNS) pakalpojuma sniegšanas vietām, atkārtoti tiekoties un runājot viņām saprotamā valodā. Projekta ietvaros sociālie darbinieki un brīvprātīgie devās tieši pie klientēm. Sociālie darbinieki ne tikai pārrunāja PNS vajadzības un nepieciešamo palīdzību, bet arī palīdzēja sasniegt aprūpes un ārstniecības iestādes, kur sievietēm bija iespēja saņemt sociālās palīdzības, sabiedrības veselības veicināšanas un medicīniska rakstura pakalpojumus.

Projekta aktivitātes 2015. un 2016. gadā:

- Zema sliekšņa sociālās palīdzības un sabiedrības veselības pakalpojums prostitūcijā iesaistītām sievietēm Rīgā.

- Sociālās palīdzības, sabiedrības veselības veicināšanas un medicīniska rakstura (konsultācijas un izmeklējumi) pakalpojumu sniegšana, izmantojot individuālu gadījuma vadīšanas metodi, kas mazina infekciju tālāku izplatību un palīdz rast risinājumus gadījumos, kad konstatēta saslimšana. Projekta īstenošanas laikā palīdzība sniegta 71 mērķa grupas sievietei (bija plānots sasniegt 50 PNS). Sniegtas 132 sociālo darbinieku konsultācijas, 30 ārstu konsultācijas 18 sievietēm un 26 konsultācijas, ieskaitot pirms testa konsultācijas, pie sabiedrības veselības speciālista Testpunktā.
- Pakalpojuma sniegšana nodrošināta sadarbībā ar speciālistiem no Rīgas domes Labklājības departamenta Sociālā dienesta “Avoti”, Rīgas 1.slimnīcas un biedrības “Baltijas HIV asociācija” Testpunkta. Pozitīva pieredze gūta, strādājot kopā ar kristīgo organizāciju “Jaunatne ar misiju”, kuras darbinieki palīdzēja sasniegt projekta mērķa grupas sievietes.
- Projekta ieviešanas laikā veidotas jaunas, inovatīvas pieejas, lai uzrunātu PNS - izstrādāta projekta reklāma un ievietota 7 eskorta

mājaslapās, nosūtīta 141 īsziņa uz lapās atrodamajiem tālrunu numuriem ar aicinājumu iesaistīties projektā.

- **Darbs ar zemā sliekšņa pakalpojuma sniedzēju komandu**

Pakalpojumā iesaistīto darbinieku sadarbība multidisciplinārā komandā, darbiniekiem 1 x mēnesī tika nodrošinātas psihologa vadītas supervīzijas. Notikušas 6 supervīzijas. Speciālistu komandai sniegts atbalsts arī ikdienas jautājumu risināšanā.

- **Seminārs "Papardes zieds" biedriem un biedrības darbiniekiem, lai iepazīstinātu ar projekta norisi un tā rezultātiem**

2016. gada 11. februārī Notika informatīvs pasākums – diskusija "Papardes zieds" padomes locekļiem, darbiniekiem, brīvprātīgajiem, biedriem un citiem interesentiem par projekta mērķa grupu situāciju, projekta norises gaitu, rezultātiem. Pasākumā izvērtēta turpmākās iespējas biedrībai sniegt pakalpojumu prostitūcijā nodarbinātām sievietēm. Pasākumā piedalījās 25 dalībnieki.

- **Seminārs par zemā sliekšņa pakalpojumu un individuālu gadījumu vadīšanas metodi prostitūcijā nodarbinātām sievietēm Rīgas pilsētas sociālās palīdzības dienesta darbiniekiem**

2016. gada 25. februārī notika Izglītojošs seminārs speciālistiem - Rīgas pilsētas sociālajiem darbiniekiem, Rīgas domes pārstāvjiem, Labklājības, Veselības, Iekšlietu, Tieslietu ministriju pārstāvjiem. Seminārā piedalījās 40

Projekta speciālistu komanda un biedrības "Papardes zieds" valdes priekšsēdētāja Iveta Ķelle projekta noslēguma pasākumā, 25.02.2016.

dalībnieki, tostarp sociālie darbinieki un 2 RD Labklājības departamenta pārstāvji. Seminārā ietvaros notika apaļā galda diskusija, kurā ministriju, valsts un pašvaldības institūciju, kā arī NVO pārstāvji diskutēja par turpmāko iespēju sniegt atbalstu un konkrētu palīdzību prostitūcijā nodarbinātām sievietēm. Dalībnieki vienojušies par tālāku sadarbības nepieciešamību, kas

varētu notikt iesaistoties Tieslietu, Labklājības ministriju un Slimību profilakses un kontroles centra virzītos projektos.

- **Interesešu aizstāvības darbs prostitūcijā nodarbināto sieviešu situācijas uzlabošanai un sabiedrības veselības veicināšanai**

Biedrības "Papardes zieds" eksperti piedalījušies Tieslietu, Iekšlietu un Labklājības ministriju darba grupās, nodrošinot PNS interesešu aizstāvību. Valsts un pašvaldību atbildīgās institūcijas informētas par jautājumiem, kas aktuāli saistībā ar mērķa grupas veselības aprūpi un sociālo pakalpojumu un palīdzības nodrošināšanu.

Eksperte HIV/AIDS profilakses jautājumos Inga UPMACE sniedz interviju par projektā paveikto TV3

Projekta eksperte HIV/AIDS profilakses jautājumos Inga Upmace:

Projektam paveicās ar patiesi darba rezultātā ieinteresētiem profesionāliem – "Avotu" sociālajiem darbiniekiem, Rīgas 1.slimnīcas ārstiem un Testpunkta darbinieku. Darbinieku komandas kopā sanāksšana pusgadu no vietas vēlos ceturtdienu vakaros supervīzijās deva gandarījumu, jo kopīgiem spēkiem mums izdevās identificēt problēmas un atrast dažādas pieejas mērķa grupas sievietēm, strādājot tik sarežģītos apstākļos. Man šķiet, ka daudzām mērķa grupas sievietēm projekts deva pozitīvu impulsu tieši mūsu attieksmes dēļ, tomēr problēmu jūru jau nevar tik īsā laikā aizskaloņ, ir vajadzīga kāda droša vieta, kurp sievietes var nākt pēc palīdzības ne tikai šodien un rīt, bet arī vēl pēc gada. Mēs ceram pie tādas tikt, tikmēr - tie paši speciālisti būs sasniedzami savās darba vietās, atliek tikai sievietēm pašām vēlēties tos apmeklēt atkal!

Projektu finansēja: Projektu finansiāli atbalsta Islande, Lihtenšteina un Norvēģija. Projektu finansē EEZ finanšu instruments un Latvijas valsts. www.sif.lv www.eeagrants.lv www.eeagrants.org

21. gadsimts: Meiteņu pašapziņas stiprināšana Baltijā

21st century: Empowering girls in Baltics

Projekta īstenošanas laiks: 2015. gada septembris – 2016. gada maijs

Projekta mērķis: paaugstināt pašapziņu un pašpārliecinātību 12-16 gadus vecām meitenēm Latvijā un Lietuvā, iepazīstinot Latviju un Lietuvu ar Zviedrijā un citās Skandināvijas valstīs labi pazīstamo meiteņu grupu organizēšanas un vadīšanas programmu "Bella".

Projekta aktivitātes 2015. gadā:

- Metodiskais materiāls.

Iztulkota un izstrādāta darba versija metodiskajam materiālam darbam ar meiteņu grupām "Bella: Rubble and Roses 2" latviešu un lietuviešu valodās.

- Apmācības.

19. oktobrī Rīgā notika pirmās apmācības ar diviem zviedru treneriem, desmit dalībniekiem no Lietuvas un 11 dalībniekiem no Latvijas par "Bella" meiteņu grupu metodi.

- Meiteņu grupas.

Izveidotas pirmās meiteņu grupas un uzsāktas nodarbības ar tām.

"Bella" apmācības Rīgā, apmācību dalībnieki – 10 no Lietuvas, 11 no Latvijas un 2 treneri no Zviedrijas, 19.10.2016.

Projekta aktivitātes 2016. gadā:

"Bella" apmācības Rīgā, no kreisās – projekta vadītāja Rita Kubuliņa, "Papardes zieds" valdes priekšsēdētāja Iveta Ķelle, apmācību dalībniece Solvita Melne, programmas treneres no Zviedrijas Britt Federmann un Leena Harake, 19.10.2016.

- No janvāra līdz aprīlim Latvijā un Lietuvā katrā no valstīm tiks noorganizētas vismaz 5 meiteņu (12-16 g.v.) grupas internātskolās. Ar katru no grupām notiks vismaz 5 nodarbības.

- 11. aprīlī Viļņā notiks otrās apmācības kopā ar lietuviešu speciālistiem un zviedru treneriem par "Bellas" meiteņu grupu metodi.

- Maijā Viļņā un Rīgā notiks projekta novērtēšanas un "Bellas" meiteņu grupu popularizēšanas konferences.

Projekta dalībniece Beāta Bundule: *Nodarbības meitenēm ir veids, kā meitenes internātskolās var iegūt pašapziņu. To es varu redzēt, vadot nodarbības Iecavas internātpamatskolā, kad katru nākamo reizi meitenes kļūst daudz atraisītākas un vēlas dalīties ar savu pieredzi un viedokļiem.*

Projektu finansē:

Ziemeļu Ministru padomes birojs Latvijā

norden

Nordic Council of Ministers'
Office in Latvia

Pajautā mammai/ pajautā tētim. Vecāki kā galvenie padomdevēji jeb kā ģimenē runāt par seksualitāti un savstarpējo attiecību jautājumiem

Ask Dad and/or Mum. Parents as Key Facilitators: an Inclusive Approach to Sexual and Relationship Education on the Home Environment / ASK

Projekta īstenošanas laiks: 2014.gada 1.decembris līdz 2016.gada 30.jūnijs

Projekta mērķis ir izveidot izglītības programmu un metodiskos materiālus vecākiem viņu bērnu seksuālai izglītošanai.

Projekta īstenošanā iesaistītās partnerorganizācijas:

- ANLAIDS Sez. Lombardia (Itālija)
- Lietuvas Ģimenes plānošanas un seksuālās veselības asociācija
- Aarhus Sociālās un Veselības aprūpes koledža (ASHCC (Dānija))
- die Berater Unternehmensberatungs GmbH (*die Berater*® (Austrija))
- KATHO - Katholische Hochschule Nordrhein-Westfalen (Vācija)

Vecākiem ir īpaša ietekme uz viņu bērnu audzināšanu, viņi veido pamatus bērna attieksmei pret seksualitāti, uzskatus un uzvedības modeļus, īpaši svarīgi tas ir pusaudžu vecumā. Lai gan visi vecāki vienlīdz brīvi nevar runāt par seksualitātes jautājumiem ar saviem bērniem, tomēr vairums vecāku vēlas, lai viņu bērni būtu zinoši. (J.E. Long Dilworth, 2009).

Projekta mērķis ir izveidot izglītības programmu un metodiskos materiālus vecākiem viņu bērnu seksuālai izglītošanai. Materiāli tiks izstrādāti tā, lai vecāki tos var izmantot gan virtuālajā vidē, gan saņemot speciālista palīdzību, izglītības programmu būs iespēja apgūt tālmācībā vai dodoties uz vecāku semināru.

Projekta mērķu grupa ir vecāki, kuru bērni ir vecumā no 10 līdz 18 gadiem. Visās projektā iesaistītajās valstīs tiks sasniegti aptuveni 20 000 vecāki un ieinteresētās personas, projekta laikā izstrādātos metodiskos materiālus izmantos vairāk nekā 600 vecāki, 120 pedagogi iepazīsies ar vecāku izglītības programmu un spēs sniegt atbalstu vecākiem metodisko materiālu izmantošanā.

Projekta aktivitātes 2015. gadā:

- **Projekta mājas lapas izveide:** www.askproject.eu/lv

Projekta vadošie partneri sadarbībā ar pārējām projektā iesaistītajām organizācijām izstrādāja mājas lapu, kur ir pieejami projekta gaitā izstrādātie metodiskie materiāli.

- **Izglītības programmas un metodiskā materiāla izveide vecākiem par bērnu izglītošanu seksualitātes un attiecību jautājumos.**

2015. gadā tika strādāts pie metodiskā materiāla izveides. Projekta speciālisti tikās divos projekta semināros Viļņā un Milānā. Vecāku izglītības programma un metodiskais materiāls tika veidoti gan lietošanai virtuālajā vidē, gan izmantošanai vecāku seminārā.

Projekta aktivitātes 2016. gadā:

- **Metodiskā materiāla un izglītības programmas pilotēšana un adaptēšana.**
 - 20 vecāki piedalīsies materiāla un izglītības programmas pilotēšanā, izmantojot virtuālo vidi. 20 vecāki ar materiālu tiks iepazīstināti semināros, ar speciālistu atbalstu un iespējām konsultēties.
 - Notiks mācību materiāla un izglītības programmas izvērtēšana, un mācību materiāls tiks pilnveidots atbilstoši Latvijas vecāku vajadzībām.

Projekta vadītāja Beāta Bundule: Ar vecākiem strādāt ir interesanti, bet vienlaikus arī sarežģīti. Aizņemti ar ikdienas rūpēm, ne vienmēr spējīgi atrast laiku, kautrīgi runāt par intīmiem jautājumiem, tādi mēs kā vecāki esam. Bet, ja laiku esam izbrīvējuši, vecāku sarunas izvēršas ļoti aizraujošas, par pašu pieredzi, par varēšanu un iespējām. Īpašs prieks par jauno vecāku paaudzi, kas nenes sevī tik daudz mītu un ir daudz brīvāki savstarpēji, kā arī ar bērniem, runāt par svarīgiem ar seksualitāti un attiecībām saistītiem jautājumiem.

Biedrība "Papardes zieds" projektā sadarbojas ar vecāku nevalstiskajām organizācijām Latvijā – "Latvijas vecāku forums", "Vecāki par izglītību", sieviešu organizāciju "Iecavas sieviešu klubu „Liepas”", bērnu un jauniešu ar invaliditāti biedrību "Cerību spārni", daudzām Latvijas izglītības iestādēm, kā piemēram, Iecavas vidusskola, Rīgas Teikas vidusskola.

Projektu līdzfinansē:

Lifelong Learning

Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas
GRUNDTVIG apakšprogramma

Reproduktīvās veselības, tiesību interešu aizstāvība un atbalsts vecākiem seksuālās izglītības veicināšanai Latvijā

Advocacy to safeguard reproductive health and rights and build the support of parents for sexual education in Latvia

Projekta īstenošanas laiks: 2015. gada 20. oktobris – 2017. gada 15. marts

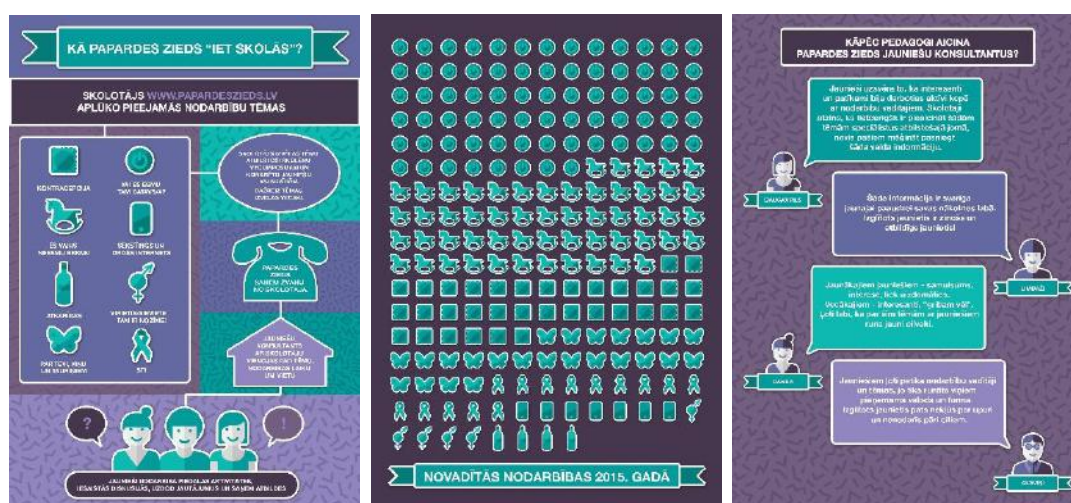
Projekta mērķis: Veikt interešu aizstāvības darbu reproduktīvās veselības un tiesību nodrošināšanai Latvijā. Veicināt Latvijas vecāku izpratni par bērnu seksualitāti.

Projekta aktivitātes 2015. gadā:

- Veikta 12. Saeimas deputātu informēšana par seksuālās un reproduktīvās veselības nozīmi Latvijas attīstībā.
- Uzsākta sadarbība ar biedrības "Papardes zieds" jaunas interneta mājas lapas veidotāju, Berlīnes tehniskās mākslas augstskolas studenti Aneti Ķesteri. Izveidots infografiks "kā *Papardes zieds* „iet skolās”".
- Veikta vecāku grupu izglītošana par to, kā runāt ar bērniem par seksuālo un reproduktīvo veselību, par seksualitātes izglītības nozīmi.
- Koordinēts un vadīts Koalīcijas – domubiedru grupas „Cenzūrai NĒ” darbs.

Projekta aktivitātes 2016. gadā:

- Izveidot un palaist "Papardes zieds" jauno interneta mājas lapu.
- Turpināt darbu ar Saeimas deputātiem.
- Vadīt domubiedru grupu „Cenzūrai NĒ”

Infografiks kā Papardes zieds „iet skolās”?

Projekta vadītāja Iveta Kelle: Beidzot šis ir viens projekts, kura ietvaros "Papardes zieds" īstenos savu seno sapni – izveidot jaunu, mūsdienīgu, ērti lietojamu mājas lapu. Mums par lielu prieku un pārsteigumu ir pasaulē cilvēki, kas uzskata, ka "Papardes zieds" dara labu un vajadzīgu darbu. Paldies Anetei Kesterei, kas bez atlīdzības ir gatava ziedot savu laiku, zināšanas un darbu mūsu mājas lapas izstrādei.

„Es augu vesels”

Projekta īstenošanas laiks: 2012. gada janvāris – kamēr vien būs skolotāju pieprasījums pēc šīs programmas.

Projekta mērķis: Izglītēt skolotājus par to, kā veiksmīgāk un vislabāk mācīt bērniem par veselību.

Skolu ieguvums, piedaloties programmā “Es augu vesels”, ir apmācīta skolotāju komanda. Skolotāji var īstenot veselības projektus skolā, kā arī, iegūtās zināšanas un mūsdienīgās mācību metodes, izmantot citās stundās un skolas pasākumos. Izstrādāto materiālu var izmantot kā gatavu modeli veselības veicināšanas nedēļas projektam, kā arī papildināt to ar radošām darbnīcām (zīmēšana, foto, rokdarbi), fiziskām aktivitātēm. Katrs apmācības dalībnieks savā rīcībā iegūst metodisko materiālu mapi ar detalizēti izstrādātiem nodarbību aprakstiem.

Projekta aktivitātes 2015. gadā:

- Izstrādāta programma “Es augu vesels – 3” mācību materiāls 5. – 10. klasei “Reklāma un veselība”.
- 300 eksemplāros izdots reklāmas buklets par “Es augu vesels” programmu.
- Noorganizētas 3 klātienēs supervīzijas projektā iesaistīto skolu skolotājiem Rīgā un Iecavas novadā.
- Veikta regulāra projekta uzraudzība sniedzot atbalstu skolotājiem e-pastā un pa telefonu.

„Es augu vesels – 1” – projekts 5. – 6. klašu grupā.

„Es augu vesels – 2” – projekts 6. – 8. klašu grupā.

„Es augu vesels – 3” – projekts 5. – 10. klašu grupā.

- 2015. gada 8. oktobrī notika “Es augu vesels” otrā skolotāju konference, pulcinot 107 konferences dalībniekus. Konferencē piedalījās un skolotājus uzrunāja Valsts Izglītības un saturs centra vadītājs Guntars CATLAKS, AS “Grindeks” valdes priekšsēdētājs Juris

Skolotāju konference, Swedbank, Rīga, 08.10.2015

BUNDULIS. Par seksualitātes vēsturi un izaicinājumiem Nīderlandē un Lielbritānijā stāstīja Lielbritānijas Ģimenes plānošanas un seksuālās veselības asociācijas vadītāja Natika H. HALIL. Paneldiskusijā "Seksuālās izglītības izaicinājumi Latvijā" uzstājās žurnālists Pauls RAUDSEPS, sociālantropologs Klāvs SEDLENIEKS, psiholoģijas doktore Ieva STOKENBERGA, Guntars CATLAKS.

- 2015. gada 18. decembrī notika diskusija par projekta "Es augu vesels" nākotni, sadarbības iespējām. Diskusijā piedalījās Valsts Izglītības satura centra vadītājs Guntars CATLAKS un Vispārējās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vadītāja Ineta UPENIECE.

2015. gadā

"Es augu vesels – 1" seminārā piedalījušies 114 dalībnieki

"Es augu vesels – 2" piedalījušies 20 dalībnieki

"Es augu vesels – 3" piedalījušies 39 dalībnieki.

„Es augu vesels – 1” seminārs Jūrmalā, 26.10.2015

Projekta aktivitātes 2016. gadā: 2016. gadā turpināsim braukt pie Latvijas skolu direktoriem un iesaistīt jaunus skolotājus projektā „Es augu vesels”.

Projekta vadītāja Ilze Bandere: 2015. gadā uzsākām meklēt jaunu pieeju programmas popularizēšanā. Neaizmirstams notikums bija kopā ar Ivetu doties pie Latvijas skolu direktoriem, lai reklamētu programmu un iesaistītu projektā jaunus skolotājus. Prieks par otro "Es augu vesels" konferenci, kas pulcēja projektā iesaistītos pedagogus.

Projektu finansē: "Papardes zieds" pašfinansējums.

Latvijas Ārstu biedrības *Veselības gada balva* tiek pasniegta jau trešo reizi. Balvu piešķir 10 nominācijās par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas iedzīvotāju sabiedrības veselībā – par ieguldījumu tautas sporta attīstībā, par ieguldījumu Latvijas ekoloģijā un vides veselībā, par veselīga uztura ražošanu, par nozīmīgu ieguldījumu iedzīvotāju informēšanā par sabiedrības veselību.

Pirmo reizi biedrība "Papardes zieds" ir saņēmusi Latvijas Ārstu biedrības *Veselības gada balvu* par nozīmīgu nacionālu projektu īstenošanu sabiedrības veselībā vai veselības apmācībā.

Finanšu atskaite

Ieņēmumi projektu īstenošanai	Eiro
Eiropas komisijas finansējums	52 880
IPPF	77 553
EEZ finanšu instruments	41 349
Saimnieciskā darbība, citi ieņēmumi	11 623
SPKC	30 800
Ziedojumi	7 204
Biedru naudas	245
Kopā	221 654

BIEDRĪBAS PADOME

PREZIDENTS

Rolands Bortaščenoks zvērināts advokāts

VICEPREZIDENTE

Ilze Vīberga

Dr. med., ginekoloģe

MANTZINE

Inese Birzule ārste, klīnisko pētījumu speciāliste

PADOMES LOCEKĻI

Daiga Baranosvska ārste, ginekoloģe

Solvita Olsena Dr.iur., tiesību eksperte

Mārcis Šepte ārsts, dermatovenerologs

Igors Šuvajevs Dr. phil., filozofs

Ilze Leimane vienaudžu izglītotāja

Lāsma Miezīte studente, vienaudžu izglītotāja

BIROJA DARBINIEKI

Iveta Ķelle	Valdes priekšsēdētāja
Odrija Sakne	Grāmatvede
Linda Pavlovska	Programmu direktore
Beāta Bundule	Projektu vadītāja
Ilze Bandere	Projektu vadītāja
Inga Upmace	Projektu vadītāja
Anda Vaišļa	Projektu vadītāja
Rita Kubuliņa	Projektu vadītāja
Solvita Melne	Projektu vadītāja
Kaspars Līcītis	Sabiedrisko attiecību speciālists
Gatis Pavārs	Jauniešu koordinators

